

**De deputatie
van de provincie Limburg**

Gelet op het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en zijn latere wijzigingen;

Gelet op het besluit van 6 februari 1991 van de Vlaamse Executieve, houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning en zijn latere wijzigingen (hierna afgekort als Vlarem I);

Gelet op het besluit van 1 juni 1995 van de Vlaamse regering, houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II) en zijn latere wijzigingen;

Gelet op de op 2013-09-30 ingediende aanvraag – laatst vervolledigd op 2014-02-18 - van de Iv MERTENS (ondernemingsnr. 0463.768.084) voor het verkrijgen van een milieuvergunning voor de wijziging van het vergunde pluimveebedrijf door de wijziging van het ammoniakemissiearm systeem, het plaatsen van een luchtbehandeling en wijziging van de mestlaadloods, waarvoor volgende rubrieken van toepassing zijn:

- (rubriek 9.3.1.c.2°) : stallen voor pluimvee en/of niet onder rubrieken 9.2.2.f. en 9.3.2. begrepen gevogelte in een agrarisch gebied, met inbegrip van de installatie(s) voor de bewerking of verwerking van dierlijke mest afkomstig van de op die plaats geproduceerde dierlijke mest, zonder bijmenging van afval en met inbegrip van de installatie(s) voor de compostering van dierlijke mest afkomstig van de op die plaats geproduceerde dierlijke mest met groenafval afkomstig van de eigen inrichting en de bij de inrichting horende gronden, met plaatsen voor
+
- (rubriek 9.3.1.d.°) : stallen voor pluimvee en/of niet onder rubrieken 9.2.2.f. en 9.3.2. begrepen gevogelte, intensieve pluimveehouderij, met inbegrip van de installatie(s) voor de bewerking of verwerking van dierlijke mest afkomstig van de op die plaats geproduceerde dierlijke mest, zonder bijmenging van afval en met inbegrip van de installatie(s) voor de compostering van dierlijke mest afkomstig van de op die plaats geproduceerde dierlijke mest met groenafval afkomstig van de eigen inrichting en de bij de inrichting horende gronden, met plaatsen voor
vergund: één stal met plaatsen voor 59.900 legkippen
verandering: wijziging van het ammoniak-emissiearm stalsysteem + nabehandeling
na verandering: één stal met plaatsen voor 59.900 legkippen (klasse 1);
- (rubriek 28.2.c.1°) : opslagplaats van dierlijke mest in een agrarisch gebied
vergund: de opslag van 500 m³ vaste mest + 20 m³ kuiswater; de totale opslag bedraagt 520 m³
verandering: binnen laden van de mest
na verandering: opslag van 500 m³ vaste mest + 20 m³ kuiswater; de totale opslag bedraagt 520 m³ (klasse 3);
- (rubriek 45.4.e.1°) : opslagplaatsen voor producten van dierlijke oorsprong, met uitzondering van de producten vermeld in rubriek 48.
reeds vergund, geen wijzigingen: de opslag van 25 ton eieren in een eierlokaal (klasse 3);
- (rubriek 53.8.2°) : boren van grondwaterwinningsputten en grondwaterwinning, andere dan deze bedoeld in rubriek 53.1. tot en met 53.7.
reeds vergund, geen wijzigingen: een 100 meter diepe put waaruit max. 7.200 m³/jaar grondwater wordt onttrokken, meer bepaald als drinkwater voor het pluimvee (klasse 2).

op de kadastrale percelen van en te HAMONT-ACHEL, Afdeling 1, Sectie D, nrs. 940T en 941G2, ter plaatse Ambachtstraat 42;

Kenmerk
124.04.20/V2014N031998
Dossier
750.71/A/2013.259
Bijlagen
...

Gelet op de volgende vergunningen en beslissingen die met betrekking tot de exploitatie van de bovenvermelde inrichting reeds werden getroffen en op datum van indiening van de bovenvermelde milieuvergunningsaanvraag van toepassing zijn:

- besluit van de deputatie, d.d. 2010-04-15 waarbij een vergunning wordt verleend aan de heer Jozef Bollen voor het verder exploiteren en veranderen van een veeteeltbedrijf voor een nieuwe termijn van 20 jaar;
- besluit van de deputatie d.d. 2011-02-16 waarbij akte wordt genomen van de gedeeltelijke overname van de inrichting door de lv MERTENS;

Gelet op het schrijven d.d. 2014-03-21, waarbij de aanvrager in kennis werd gesteld dat zijn aanvraag volledig en ontvankelijk werd verklaard;

Gelet op de brief d.d. 2014-03-21, waarbij aan de burgemeester van de stad Hamont-Achel, werd gevraagd over te gaan tot het organiseren van een openbaar onderzoek i.v.m. de ingediende milieuvergunningsaanvraag;

Gelet op de brieven, d.d. 2014-03-21, waarbij conform artikel 35, 3° van Vlarem I, door de gemachtigde ambtenaar advies werd gevraagd aan:

- a) de Provinciale Milieuvergunningscommissie;
- b) het college van burgemeester en schepenen van en te Hamont-Achel;

Gelet op de brieven d.d. 2014-03-21, waarbij door de secretaris van de Provinciale Milieuvergunningscommissie advies werd gevraagd aan de belanghebbende adviserende besturen;

Gelet op de brieven d.d. 2014-03-21 houdende kennisgeving van de milieuvergunningsaanvraag in het kader van de uitwisseling van milieuinformatie over projecten met mogelijke gewest- of landsgrensoverschrijdende milieueffecten en/of artikel 19 bis van Vlarem I;

Gelet op de stukken, waarbij wordt geattesteerd dat de milieuvergunningsaanvraag de vereiste publiciteit verkreeg, conform artikel 17 van Vlarem I;

Gelet op het verslag van de informatievergadering d.d. 2014-04-22, bedoeld in artikel 18 van Vlarem I;

Gelet op het P.V. d.d. 2014-05-06, van sluiting van het openbaar onderzoek, waaruit blijkt dat 2 schriftelijke bezwaren werden ingediend, in verband met:
vragen ivm het biobed, installatie biobed binnen de 3 jaar, weinig tot geen controle en sturingsmogelijkheden, geen info, geuroverlast, niet alle lucht gaat door het biobed, wat indien nog steeds geuroverlast, teveel kippen, geen groenscherm aangelegd, geluidshinder

Gelet op het ongunstig advies, d.d. 2014-05-08, van het college van burgemeester en schepenen van Hamont-Achel, omwille van volgende overwegingen:

omwille van de bevindingen van het onderzoek van het dossier door VITO. VITO werd door de stad Hamont-Achel verzocht om na te gaan of er een redelijke zekerheid is dat de hinder zal afnemen. De bevindingen van VITO zijn de volgende

De informatie in verband met het geplande biobed is vrij summier. Aan de hand van enkele cijfergegevens wordt berekend dat minimum 80% van de totale ventilatielucht behandeld zal worden in het biobed. Ook worden nadien de verwachte geurreductie en de resterende geurimpact berekend. De berekeningen van het minimale percentage van de ventilatielucht dat in het biobed behandeld zal worden (p 4 van de bijlagen van de milieuvergunningsaanvraag), zijn gebaseerd op volgende veronderstellingen en volgend cijfermateriaal: er wordt gerekend met een maximaal ventilatiedebiet van 7,2 m³/h per kip. Hierbij wordt echter niet vermeld of deze waarde specifiek bepaald werd voor de pluimveehouderij Mertens LV of dat ze gebaseerd is op literatuurgegevens.

op basis van Nederlands onderzoek wordt weergegeven dat gedurende 95% van het jaar een ventilatiecapaciteit van 30% voldoende is. De overige 5% van het jaar varieert de capaciteit tussen 30% en 100%. Bij de verdere berekeningen wordt vermeld dat er voorzichtig gerekend wordt en dat daarom gerekend wordt met 20% van de ventilatiecapaciteit i.p.v. 30%. Beter is echter om een worst-case situatie te beschouwen waarbij bijvoorbeeld gerekend wordt met 40% van de ventilatiecapaciteit, of om op zijn minst het verwachte scenario met 30% van de capaciteit in rekening te brengen.

er wordt vermeld dat maximaal $129.384 \text{ m}^3/\text{h}$ van de drooginstallatie naar het biobed gestuurd wordt (het is niet duidelijk hoe dit berekend werd; het lijkt erop dat bij deze berekening toch gerekend werd met 30% van de ventilatiecapaciteit; $59.900 \text{ kippen} \times 7,2 \text{ m}^3/\text{kip} \times 0,3 = 29.384 \text{ m}^3/\text{h}$), wat dus betekent dat er nog $43.416 \text{ m}^3/\text{h}$ van de mestloods naar het biobed gaat. Onderaan p 4 wordt geconcludeerd dat minimum 80% van de totale ventilatielucht naar het biobed geleid wordt. Echter: op basis van het gehanteerde maximale ventilatie-debiet ($7,2 \text{ m}^3/\text{h}$ per kip) kan men een maximaal totaal ventilatie-debiet van $59.900 \times 7,2 = 431.280 \text{ m}^3/\text{h}$ berekenen. Dit betekent dat bij de maximale capaciteit van de biofilter en het maximale ventilatie-debiet uit de stal slechts 40% van de ventilatielucht over het biobed gestuurd wordt. Kan de conclusie onderaan p 4 verder uitgelegd worden? De berekening van de resterende geuremissie en de resterende geurimpact (p 7 van de bijlagen van de milieuvergunningsaanvraag) is gebaseerd op volgend cijfermateriaal:

bij de berekening van de huidige geuremissie wordt gebruik gemaakt van de emissiefactor voor legkippen zoals weergegeven in het richtlijnenboek voor dieren ($0,35 \text{ ouE}/\text{m}^3/\text{dier}$). Deze emissiefactor is echter gebaseerd op gemiddelde waarden die gemeten werden binnen verschillende pluimveestallen in Nederland). Reële emissies kunnen echter sterk afwijken van deze gemiddelde waarden.

bij de berekening van de resterende geuremissie na de plaatsing van het biobed wordt gebruik gemaakt van een geurreductie van 50% in het biobed. Goed ontworpen en goed onderhouden biofilters kunnen dit rendement ruim halen. In de Nederlandse regeling geurhinder en veehouderij wordt echter gerekend met een geurreductie van 45%. Verder wordt bij de berekening van de resterende geuremissie en de resterende geurimpact verondersteld dat de totale emissie met 50% gereduceerd wordt. Bij maximale ventilatiecapaciteit zal echter maar een gedeelte van de ventilatielucht naar het biobed geleid worden; het andere gedeelte zal ongezuiverd via de mestloods geëmitteerd worden. Deze geuremissie wordt niet in rekening gebracht bij de berekening van de resterende geuremissie en de resterende impact.

In verband met het ontwerp van het biobed kunnen volgende zaken en aandachtspunten vermeld worden: de oppervlaktebelasting van het biobed bedraagt $720 \text{ m}^3/\text{m}^2\text{h}$. Bij goed werkende biofilters bedraagt deze oppervlaktebelasting doorgaans 50 tot $300 \text{ m}^3/\text{m}^2\text{h}$, al zijn er ook lagere en hogere waarden mogelijk (bron: LUSS – Emis).

de verblijftijd in het biobed bedraagt 5 seconden. Om een goede verwijdering van geurcomponenten te verkrijgen, wordt meestal een verblijftijd van 30 tot 45 seconden aanbevolen (bron: LUSS – Emis). voor een goede werking van een biobed is het belangrijk dat de lucht homogeen verdeeld wordt over het volledige biofilteroppervlak. Wanneer compactie optreedt en vaste en losse zones voorkomen in het biofiltermateriaal, zullen preferentiële luchtstromen ontstaan. In de zones waarin deze luchtstromen voorkomen, wordt de lucht minder goed behandeld en zal het geurverwijderingsrendement afnemen en de uitgangsconcentratie toenemen. In de milieuvergunningsaanvraag worden een aantal maatregelen vermeld om deze preferentiële luchtstromen te vermijden (opschudden materiaal,...). Ook worden voldoende maatregelen voorzien om uitdroging van het vulmateriaal te voorkomen.

een hoge concentratie aan NH_3 in de luchtstroom die naar het biobed gestuurd wordt, kan zorgen voor verzuring en verzilting van het biobed door vorming van nitraat en ammoniumnitraat. De maximale concentratie aan NH_3 is $10 \text{ mg N-NH}_3/\text{Nm}^3$ voor werking zonder verzuring (bron: LUSS – Emis). Concentraties tot $50 \text{ mg}/\text{Nm}^3$ zijn mogelijk maar het filtermateriaal moet dan vaker worden vervangen.

Zoals vermeld in de milieuvergunningsaanvraag zijn biobedden gekend om hun hoge geurverwijderingsrendementen. Deze rendementen worden echter enkel bekomen bij een goed ontwerp en een goed onderhoud van het biobed. De berekeningen die in de milieuvergunningsaanvraag vermeld worden, zijn zeer summier. De te behalen rendementen kunnen op basis van de beschikbare informatie niet bepaald worden. Er mag echter wel verwacht worden dat de plaatsing van het biobed een positief effect zal hebben op de geuremissie en de geurimpact op de omgeving. Of dit effect voldoende zal zijn om de geurhinder weg te werken, kan op basis van de beschikbare gegevens echter niet voorspeld worden.

Uit bovenstaande bevindingen blijkt dat er onvoldoende zekerheid is dat het biobed, zoals het in het aanvraagdossier wordt voorgesteld, minder geurhinder zal opleveren dan de huidige situatie.

Gelet op het advies, d.d. 2014-05-22, van de Afdeling Milieuvergunningen - Dienst Limburg, omwille van volgende overwegingen:

1. Doel van de aanvraag

De directe reden van deze aanvraag is te relateren aan de aanmaning van de toezichthouder van de afdeling Milieu-inspectie d.d. 23-07-2013, dit in toepassing van art. 16.3.27 van het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

In deze aanmaning komen de volgende onderwerpen naar voren:

- Niet meer legkippen te plaatsen in de stal dan opgenomen in de milieuvergunning.
  - Een regularisatie van de bestaande toestand door te voeren. Deze bestaande toestand (stalsysteem + verluchtingssysteem) wijkt immers af van de bepalingen uit de milieuvergunning.
  - Het laden van kippenmest niet langer in open lucht te laten plaatsvinden. De toezichthouder suggereert de bouw van een loods (met stofafzuiging).
  - Stilstanden van de vernevelingsinstallatie steeds te melden .
  - De effectiviteit van de reeds genomen maatregelen ter bestrijding van de geuroverlast te staven aan de hand van de bevindingen van een erkend deskundige lucht (met expertise in het deeldomein geur).
- Daarnaast dient deze erkend deskundige eveneens onderbouwd en middels een geuraudit na te gaan welke bijkomende maatregelen (aanpassing stalklimaat, staltype, stal-verluchtingssysteem, lichtschema's, voeding, windsingels (groenscherm), windbreekmuren, biomassafiltermuren, elektrostatische filters, e.d.) de exploitant bijkomend kan nemen.

De exploitant dient bijgevolg voorliggende milieuvergunningsaanvraag in.

Meer concreet kan het doel van de aanvraag omschreven worden als:

- Verandering AEA-stalsysteem:

De huidige milieuvergunning werd verleend op basis van het aanvraagdossier welk op 23-12-2009 volledig en ontvankelijk werd verklaard. In deze aanvraag geeft men aan dat de nieuw te bouwen stal voor 59.900 legkippen wordt uitgerust met het ammoniakemissie-arme stalsysteem P-3.5 (kooisysteem (indien voor legkippen: verrijkte kooi) met geforceerde mestdroging in combinatie met een droogtunnel en/of droogvloer). Uit contact met de toezichthouder blijkt dat het geïnstalleerde stalsysteem niet kan geattesteerd worden conform art. 5.9.2.1.bis §2 van Vlare II.

In de voorliggende aanvraag geeft men aan dat de stallen zijn uitgerust met het stalsysteem P-3.1 (kooi (indien voor legkippen: verrijkte kooi) voor natte mest met afvoer naar een gesloten mestopslag).

- Veranderen ventilatiepatroon:

In de voorgaande aanvraag volledig en ontvankelijk verklaard op 23-12-2009 blijkt uit bijlage E11 dat men een verticale uitstoot beoogt met een uitlaatopening minder dan 0,5 meter of meer boven de nok. Verder vermeldt men op pagina 15 van de toen ingediende aanvraag: "de ventilatie gebeurt door middel van lengteventilatie, de lucht wordt door de mestdroger geblazen en verlaat vervolgens via de nokkokers van de mestloods het bedrijf." Ook het toenmalige uitvoeringsplan benadrukte deze uitvoeringswijze en de uiteindelijke verspreiding van de ventilatielucht via drie dakkokers aanwezig in de mestloods. Op basis van deze ventilatiewijze werden er waarderingspunten toegekend en werd de vergunning verleend. Deze situatie is de vergunde situatie. De huidige situatie bestaat eruit dat er geen dakkokers aanwezig zijn in de mestloods. Tevens is de buitenmuur van de ruimte waar de droogtunnel staat opgesteld voor ca. de helft open. Ook is de mestloods verbonden met deze ruimte. Een gedeelte van de ventilatie vindt plaats via de droogruimte. Bijkomend is er lengteventilatie voorzien welke uitkomt in de mestloods. Uit de huidige constructie leiden we af dat de ventilatielucht quasi volledig via de opening in de buitenmuur van de droogruimte naar buiten zal treden. In de beoogde situatie voorziet men een aanpassing van de huidige situatie. Hierbij streeft men naar conformiteit met de vergunde situatie en voorziet men de installatie van een biobed als nageschakelde end-of-pipe techniek.

De beoogde situatie bestaat bijgevolg uit:

- o Biobed: Men voorziet een biobed met de volgende afmetingen: 30 meter x 8 meter, de hoogte van het vulmateriaal bedraagt 1 meter. In de aanvraag geeft men aan dat minimum 80% van de totale ventilatielucht naar het biobed wordt geleid.
- o Nokventilatie: Teneinde grotere ventilatiegebieden te kunnen opvangen voorziet men uitlaatopeningen (kokers) in de nok van de mestloods.
- o Afdichten openingen: Men voorziet het afdichten van de zijgevel van de opening aanwezig in de droogruimte. Tevens geeft men aan dat de zijgevel van de mestloods wordt afgedicht.

- Laden mest:

Men voorziet de bouw van een loods waar de gedroogde mest op een vrachtwagen wordt geladen.

De Afdeling Milieuvergunningen is van mening dat de gevraagde wijzigingen moeten beschouwd worden als een bijsturing van de vergunningsvoorwaarden en dit op basis van de aanmaning van de toezichthouder.

Concreet kunnen we i.v.m. de gevraagde wijzigingen het volgende stellen:

- De installatie van een biobed en het afdichten van de open zijwand beschouwen we als een nadere aanvulling van art. 5.9.8.1.§1 van Vlare II.
Dit artikel luidt: 'De ventilatie van stallen, mechanisch of natuurlijk, is zodanig uitgevoerd dat de verontreiniging van de omgevingslucht wordt voorkomen of beperkt tot de normale burenlust.'
- Overeenkomstig art. 5.9.2.1.bis §1 van Vlare II dienen de nieuw te bouwen stallen ammoniakemissiearm te worden uitgevoerd. De installatie van een AEA-systeem is bijgevolg verplicht. Er is ons geen Vlare-voorwaarde gekend die een wijziging in stalsysteem verbiedt.
- De bouw van een mestloods beschouwen we als specifieke invulling van art. 4.1.3.2 van Vlare II. Meer bepaald het onderdeel 'de buurt niet te hinderen door geur, rook, stof, geluid, trillingen, ...'

Door te opteren voor een bijkomend geurreductiesysteem, een ander stalsysteem en het laden van mest in een gesloten loods is het echter nodig om in de huidige vergunningsaanvraag een nieuwe beoordeling van de verenigbaarheid van de exploitatie met het leefmilieu door te voeren. De beoogde situatie verschilt immers van de vergunde toestand.

2. Beoordeling verenigbaarheid van de exploitatie met het leefmilieu: onderzoek

2.1. Ligging

De exploitatie is volgens het gewestplan gelegen in een agrarisch gebied. De exploitatie (grenzen van de betrokken percelen) bevindt zich op een afstand van:

- ca. 400 meter van een woonuitbreidingsgebied
- ca. 730 meter van een woongebied ander dan een woongebied met landelijk karakter
- ca. 600 meter van een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut
- ca. 300 meter van een woongebied met landelijk karakter
- ca. 700 meter van een natuurgebied
- niet gelegen in een beschermingszone horende bij een waterwinningsgebied
- gelegen op ca. 190 meter van het Vogelrichtlijngebied V21 en op ca. 1.990 van het Habitatrichtlijngebied H25.
- binnen een straal van 100 meter bevinden zich ca. 1 woning en ca. 6 gebouwen andere dan woningen.

2.2. Aspect oppervlaktewater

De exploitant beschikt niet over een vergunning voor het lozen van bedrijfsafvalwater. In de aanvraag geeft men aan dat bedrijfsafvalwater wordt opgevangen in putten en volgens de regels van het mestdecreet. Het bedrijfsafvalwater bestaat hoofdzakelijk uit reinigingswater dat mestdeeltjes bevat.

2.3. Aspect bodem en grondwater

Men voorziet de bouw van een bijkomende loods voor het laden van mest. Op het uitvoeringsplan wordt dit gebouw aangeduid als 'nieuwbouw mest laadloods'. Deze loods wordt voorzien boven de reeds aanwezige betonverharding.

Ook ter hoogte van deze loods dient de verspreiding van mestdeeltjes naar de bodem en aanwezige afvoeren maximaal te worden vermeden. Hieromtrent stellen we een bijzondere voorwaarde voor. Hierbij laten we ons inspireren door art. 5.9.2.4 van Vlare II.

2.4. Aspect lucht

Via het compartiment lucht kunnen stoffen verspreid worden en schade/hinder (geur, verzuring, vermesting, impact op troposferisch/stratosferisch ozon, ...) veroorzaken. Deze componenten zijn afkomstig van de aanwezige dieren, opslag/overslag van mest.

Geur

Men voorziet de installatie van een biobed als nageschakelde techniek. In de aanvraag geeft men aan dat deze installatie een geurreductie van 50% kan meebrengen. Uit raadpleging van een zevental Nederlandse biologische luchtwassystemen blijkt dat een geurreductie van 45% haalbaar is. Het betreft hier echter biologische filtersystemen. Voor een biobed geldt mogelijk een hogere geurreductie.

Omtrent de efficiëntie van de gekozen ventilatie en nageschakelde techniek hebben we echter de volgende opmerkingen:

- Belasting met stof:
Raadpleging van Nederlandse literatuur geeft aan dat een biofilter (ook wel biobed of biowand genoemd) een effectieve techniek is om (fijn) stof en geur te verwijderen. Men geeft echter aan dat door deze hoge efficiëntie biofilters kunnen verstopt raken met stof. Hierdoor zullen de aanwezige ventilatoren meer vermogen moeten leveren. Het energieverbruik zal hierdoor toenemen.
Verder geeft het vermelde document aan dat bij toepassing van luchtwassystemen in de pluimveehouderij meer aandacht dient te worden besteed aan de afvang van stof. Het voorzien van een extra stofafvang

vergroot immers de bedrijfszekerheid van de luchtwasser. Men geeft echter aan dat dit een keuze is van de exploitant, waarbij deze de keuze heeft tussen:

het voorzien van extra technische maatregelen om de werking van het luchtwassysteem op de wat langere termijn te waarborgen het extra opvolgen van de installatie in combinatie met het frequenter plegen van onderhoud.

Uit de voorliggende aanvraag blijkt dat men de tweede optie beoogt.

We zijn echter van oordeel dat het toeslibben van het biobed met stof aanleiding kan geven tot een sterk veranderend ventilatiepatroon. Via de verbinding droogruimte-mestloods kan de ventilatielucht immers afbuigen naar de mestloods en buiten treden via de voorziene kokers in de nok.

- **Overbelasting**

Men dimensioneert het biobed als volgt: oppervlakte (240 m²) x gemiddelde intredesnelheid van 20 cm/sec. Hiermee berekent men dat het biobed een capaciteit heeft van ca. 172.800 m³/h. De belasting van het biobed komt hiermee uit op 720 m³/m²/h.

Uit raadpleging van literatuur blijkt dat deze waarde hoog is. Zo vermeldt een presentatie van een installateur dat bij een dergelijke hoge belasting reeds zeer snel een inhibitie van het biobed zal optreden door de accumulatie van zouten in het biobed. Dit betekent dat het geurverwijderingsrendement van het biobed sterk zal afnemen.

- **Uitdroging**

In de aanvraag geeft men aan dat het vulmateriaal constant wordt vochtig gehouden door het plaatsen van een sproei/vernevelingsinstallatie boven het vulmateriaal. Zowel de vermelde gegevens als de gids 'luchtzuiveringstechnieken' van het BBT-kenniscentrum geven aan dat het steeds beter is om een bevochtiger voor te schakelen

De aanvraag bevat een project-MER screeningsnota. In deze nota geeft men aan dat er een modellering werd gemaakt van de overeenkomstige geurimmissie. De output bestaat uit een 5-tal kaarten. Uit deze kaarten kunnen we afleiden dat de situatie na verandering verbetert. We merken echter op dat we de kwaliteit van de modellering niet kunnen nagaan. Zo hebben we geen zicht welke inputparameters men heeft gehanteerd. Ook ontbreekt een simulatie ter hoogte van de relevante woningen.

Verzuring & vermisting

Omtrent de gebruikte stalsystemen hanteert het MER-richtlijnenboek 'basisrichtlijnen per activiteitengroep – Landbouwdieren' de volgende emissiefactoren voor ammoniak:

- Systeem P-3.5 opgenomen in aanvraag welke leidde tot huidige vergunning: 0,015 kg NH₃ per dier per jaar
- Beoogd systeem P-3.1: 0,035 kg NH₃ per dier per jaar

De wijziging in stalsysteem geeft bijgevolg aanleiding tot een verhoging in NH₃-emissie. De emissie van NH₃ wordt in de vergunde situatie geschat op 898,5 kg/jaar en in de beoogde situatie op 2.096,5 kg/jaar.

In de voorliggende aanvraag stelt men dat het biobed een gedeelte van de NH₃-emissie kan afvangen. Men stelt een reductiecoëfficiënt voor van 70%. Deze waarde komt overeen met de waarde van het stalsysteem S-3 van de lijst van AEA-stalsystemen. Men schat de NH₃-emissie in op ca. 922 kg/jaar. Zoals hoger aangegeven hebben we echter twijfels bij het vooropgestelde rendement van het biobed vooral op langere termijn.

(Fijn) stof

Raadpleging van de elektronische kaart met gehalten aan fijn stof in Vlaanderen geeft de volgende concentratie (jaargemiddelde 2006) PM₁₀ voor de Ambachtstraat te Hamont-Achel: 25,4 µg/m³. In het kader van een gecoördineerde aanpak van de fijn stof problematiek werd door de afdeling milieuvergunningen een lijst opgesteld van sectoren waarbij fijn stof een probleem zou kunnen vormen. Onder andere de veeteeltsector werd op deze lijst geplaatst.

Omtrent de gebruikte stalsystemen hanteert het MER-richtlijnenboek 'basisrichtlijnen per activiteitengroep – Landbouwdieren' de volgende emissiefactoren voor stof:

Systeem P-3.5 opgenomen in aanvraag welke leidde tot huidige vergunning:

0,023 kg stof (PM₁₀) per dier per jaar

0,00409 kg stof (PM_{2,5}) per dier per jaar

Beoogd systeem P-3.1:

0,023 kg stof (PM₁₀) per dier per jaar

0,00409 kg stof (PM_{2,5}) per dier per jaar

De wijziging in stalsysteem geeft bijgevolg geen aanleiding tot een verhoging in stofemissie. De emissie van PM₁₀-stof wordt geschat op 1.377 kg/jaar, de emissie van PM_{2,5} wordt geschat op 244 kg/jaar.

Ter beperking van de stofuitstoot worden de volgende bijkomende maatregelen voorgesteld:

De constructie van een nieuwe mestloods. Op deze manier zal de mest overdekt en afgesloten kunnen plaatsvinden. We stellen voor deze werkwijze te borgen in een bijzondere voorwaarde. Hieromtrent doen we een voorstel.

Momenteel is de zijgevel van de mestloods (oostelijke zijde) en de zijgevel ter hoogte van de mestdrogen gedeeltelijk open. Men geeft aan dat deze openingen worden dichtgemaakt waardoor de verspreiding van stof wordt vermeden. We stellen voor deze maatregel op te leggen als een bijzondere voorwaarde. Hieromtrent doen we een voorstel.

Het afleiden van een gedeelte van de ventilatielucht naar het voorziene biobed zal ongetwijfeld een milderend effect hebben op de verspreiding van stof.

Deelconclusie aspect lucht

Op basis van de voorgaande gegevens zijn we van oordeel dat de installatie van een biobed naar de emissie van geur, NH3 en stof inderdaad een milderende maatregel kan zijn. We zijn echter van oordeel dat er in deze aanvraag onvoldoende aandacht wordt geschonken aan de dimensionering van dit biobed en de opvolging van de goede werking van deze end-of-pipe techniek. De maatregelen genomen ter verspreiding van stof (laadplaats en afdichten openingen) beschouwen we als relevante milderende maatregelen.

Aangezien de bijgevoegde geurmodellering niet voldoet aan de gestelde eisen van het MER-richtlijnenboek "landbouwdieren" lijkt het uitvoeren van een nieuwe geurstudie, met aandacht voor verdere reductie van de effecten aangaande geur/verzuring/vermesting, aangewezen.

2.5. Aspect geluid en mobiliteit

De beoogde wijzigingen (installatie biobed, dichtmaken zijgevel mestloods, dichtmaken zijgevel drooginstallatie) hebben een afschermende werking t.o.v. de aanwezige geluidsbronnen (vooral de aanwezige ventilatoren).

Aangaande het aspect mobiliteit schatten we de bijkomende transporten t.o.v. de bestaande transporten als verwaarloosbaar in.

2.6. Aspect fauna en flora

De exploitatie is gelegen op ca. 190 meter van het vogelrichtlijngebied V21 en op ca. 1.990 van het habitatrichtlijngebied H25.

Om na te gaan of de beoogde activiteiten significante gevolgen kunnen hebben voor de natuurwaarden van de beschreven gebieden werd advies gevraagd aan het agentschap voor Natuur en Bos op 2014-04-08.

Dit advies werd ontvangen op 2014-05-13 en luidt:

"Onderzoek

Mits toepassen van een ammoniak-emissiearm stalsysteem met biobed als nabehandeling en een periodiek onderhoud via een onderhoudscontract met de leverancier of erkende deskundige (Ministerieel besluit van 31 mei 2011), worden geen significante negatieve effecten verwacht op de Speciale beschermingszone. Het biobed moet wel ten allen tijde minimaal 70% ammoniak reduceren.

De meegeleverde documenten van de installatie moeten voldoen aan de voorwaarden opgelegd in het Belgisch staatsblad van 8 juli 2011. Bovendien is het noodzakelijk dat de landbouwer wekelijks het logboek aanvult (indien geen datalogging). Hieruit kan men vaststellen dat er wekelijks een controle heeft plaatsgevonden op de goede werking van het luchtwassysteem. Deze controle is wettelijk verplicht.

Bij het gebruik van een bio-bed moet het vulmateriaal regelmatig gespoeld, opgeschud en vervangen worden. Zo moet bijvoorbeeld het vulmateriaal minstens om de 6 maand opgeschud worden en minimaal om de 2 jaar vervangen worden.

Conclusie

Het Agentschap voor Natuur en Bos geeft een gunstig advies voor de exploitatie op de percelen Hamont-Achel, 1ste Afd, Sie D, nr(s) 940T en 941G2.

Er worden door de exploitatie geen significante negatieve effecten verwacht, indien de volgende voorwaarden in de vergunning worden opgelegd:

- het bedrijf beschikt over een onderhoudscontract en logboek van de luchtbehandelingsinstallatie;
- het bio-bed moet ten allen tijde minimaal 70% ammoniak reduceren;
- strikte toepassing van Deel 4. Algemene Milieuvoorwaarden voor ingedeelde inrichtingen - Hoofdstuk 4.6: beheersing van hinder door licht – Art. 4.6.0.1 e.v. van Vlarem II.
- de geluidsnormen volden aan de waarden voor ruimtelijk kwetsbaar gebied in toepassing van de artikels 5.32.8.1.2 en 5.32.7.2.7. van Vlarem II;
- geen rechtstreekse afvoer van potentieel vervuild hemelwater naar het oppervlaktewatersysteem. Afvoer dient te gebeuren via een mestkelder of infiltratiebekken op de eigen bedrijfspercelen.

Bespreking:

Het ANB gaat ervan uit dat het biobed wordt gebouwd conform de bepalingen van het ministerieel besluit d.d. 2004-03-19 (lijst met AEA-stalssystemen). We merken echter op dat dit niet het geval is. Bijgevolg kan de voorwaarde omtrent het biobed voorgesteld door het ANB niet worden nageleefd.

Conclusie en voorstel

Gelet op de milieuvergunningaanvraag ingediend door de LV Mertens;

Gelet op de uitgevoerde beoordeling naar de verenigbaarheid van de exploitatie met het leefmilieu en dit op basis van de gegevens opgenomen in de ingediende aanvraag, de gegevens verkregen tijdens het plaatsbezoek aan de exploitatie en de gegevens verkregen door bezoek aan de nabije omgeving van de exploitatie;

Gelet op het feit dat de directe reden van deze aanvraag te relateren is aan de aanmaning van de toezichthouder van de afdeling Milieu-inspectie d.d. 2013-07-23; dat de toezichthouder een aantal maatregelen naar voren schuift;

Gelet op de aanmaning betreffende het laden van kippenmest niet langer in open lucht te laten plaatsvinden; dat men met voorliggende aanvraag hieraan tegemoet komt namelijk door het bouwen van een afgesloten loods voor het laden van mest; dat we voorstellen deze werkwijze te borgen in een bijzondere voorwaarde, hieromtrent doen we een voorstel;

Gelet op de aanmaning betreffende de regularisatie van de bestaande toestand, meer bepaald het plaatsen van een ander ammoniak-emissie-arm stalsysteem; dat het nieuwe stalsysteem wordt gekenmerkt door een hogere emissiefactor voor NH₃; dat het subadvies van het ANB aangeeft dat mits toepassen van een AEA-stalsysteem met biobed als nabehandeling, mits minimaal 70% NH₃ wordt gereduceerd door dit biobed, er geen significante negatieve effecten worden verwacht op de Speciale Beschermingszones; dat het ANB vertrekt vanuit de veronderstelling dat alle stalemissies worden afgeleid naar het biobed; dat uit de voorliggende aanvraag echter duidelijk blijkt dat dit niet het geval is; dat het ons bijgevolg niet duidelijk is of er wel of niet significante negatieve effecten te verwachten zijn ter hoogte van de Speciale Beschermingszones;

Gelet op de aanmaning betreffende de regularisatie van het verluchtingssysteem; dat in de huidige situatie alle emissies plaatsvinden ter hoogte van de opening in de zijgevel van de droogruimte; dat een dergelijke opstelling (zijuitlaat, beperkte emissiehoogte, beperkt luchtdebiet) de kans op geurhinder sterk kan verhogen; dat men in de beoogde situatie streeft naar conformiteit met de vergunde situatie en de installatie voorziet van een biobed; dat het afdichten van de opening in de zijgevel in combinatie met het voorzien van kokers in de nok van de mestloods een positief effect heeft op de dispersie van geur, stof en ammoniak; dat we bijgevolg voorstellen de uitvoering van deze maatregelen op te leggen als bijzondere voorwaarde;

dat de inzet van een nabehandelingstechniek, i.e. het biobed, kan leiden tot een verdere mildering van de emissies; dat de voorliggende aanvraag echter summier is naar dimensionering en de goede opvolging van deze end-of-pipe techniek; dat het voorstellen van een inefficiënte nabehandeling aanleiding kan geven tot verschuiving van de emissies waarbij deze ongezuiverd in de omgeving komen en de situatie quasi niet verbeterd;

dat de toezichthouder in zijn aanmaning aangeeft dat de exploitant de effectiviteit van de reeds genomen maatregelen ter bestrijding van de geuroverlast naar de omgeving dient te staven aan de hand van de bevindingen van een erkend deskundige lucht; dat daarnaast deze erkend deskundige d.m.v. een geuraudit dient na te gaan welke bijkomende maatregelen de exploitant bijkomend kan nemen; dat de voorliggende aanvraag op een zeer summier wijze tegemoet komt aan dit onderdeel van de aanmaning, zo bevat de aanvraag een modellering van de geurimmissie; dat we de kwaliteit van deze modellering echter moeilijk kunnen controleren wegens het ontbreken van input-data, tevens geeft deze modellering een vrij algemeen beeld van de potentiële verbetering die te verwachten is;

dat we bijgevolg voorstellen deze laatst genoemde maatregel uit de aanmaning op te leggen als een bijzondere voorwaarde in de milieuvergunning; dat we hiervoor een termijn van ca. 4 maanden voorstellen, dit is vergelijkbaar met de periode aangegeven in de aanmaning; deze werd immers verstuurd op 2013-07-23, de staving diende te zijn overgemaakt op 2013-10-01;

Komt de afdeling Milieuvergunningen tot het volgende voorstel:

De reeds bestaande exploitatievoorwaarden opgelegd in de geldende milieuvergunning aan te vullen met de volgende bijzondere voorwaarden:

1. Ter hoogte van de loods voor het laden van mest neemt de exploitant alle noodzakelijke maatregelen teneinde te voorkomen dat reinigingswater of mest kan terecht komen op de bodem en zeker niet kan terechtkomen in de afvoeren die bestemd zijn voor de afvoer van hemelwater.
2. Het laden van mest vindt plaats in een afgesloten ruimte.
3. De zijgevel van de droogruimte/bijgebouw wordt volledig dichtgemaakt.
4. In de nok van de mestloods worden kokers voorzien welke minstens 0,5 meter boven nok van dit dak uitsteken.

5. Binnen een termijn van 4 maanden na het verlenen van de vergunning laat de exploitant een audit uitvoeren door een erkend MER-deskundige in de discipline lucht, voor de verdere reductie van de geur- en de ammoniakemissie. Deze audit bevat minimaal de volgende inhoud:
  - De relevantie van de verschillende individuele bronnen
  - Een berekening van de totale emissie
  - Onderzoek van de meest aangewezen milderende maatregelen
  - De reductiemogelijkheden die haalbaar zijn bij het inzetten van bijkomende nageschakelde technieken
  - Een evaluatie van de effecten (specifiek betreffende geurhinder, stofhinder, verzuring en vermesting ter hoogte van de relevante objecten) vóór en na mildering conform de significantiekaders aangegeven in de relevante MER-richtlijnenboeken.
  - Een oplijsting van de maatregelen die zullen uitgevoerd worden alsook een timing voor de realisatie.
  - Een voorstel van opvolging van de goede werking van de bijkomende milderende maatregelen.
6. De haalbaarheidsstudie dient in 5-voud overgemaakt te worden aan de vergunningverlenende overheid die deze ter informatie dan wel evaluatie overmaakt aan de afdeling Milieu-inspectie, de afdeling Milieuvergunningen allen van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, het Agentschap voor Natuur en Bos en het stadsbestuur van de stad Hamont-Achel.

Gelet op de bespreking van dit dossier in de Provinciale Milieuvergunningscommissie d.d. 2014-05-26, waarbij het volgende werd gesteld:

- de aanvraag heeft betrekking op de verandering van een vergund legkippenbedrijf met 59.900 legkippen; het stalsysteem van de gebouwde stal kan niet geattesteerd worden en de exploitant wenst nu systeem 3.1. in de vergunning op te nemen, volgens de aanvraag wordt er ook een biobed geplaatst, er wordt een mestlaadloods gebouwd en de zijgevel van de mestloods wordt dichtgemaakt om hinder te voorkomen als er mest geladen wordt;
- op 2010-04-15 werd een vergunning verleend voor het houden van 59.900 legkippen, voor een termijn van 20 jaar;
- na klachten over geluids- en stofhinder heeft AMI vaststellingen gedaan (te veel kippen, vergunde stalsysteem is niet gebouwd, niet langer laden van mest in open lucht, geuraudit) en daarna diende de exploitant onderhavig dossier in om zich in orde te stellen;
- de exploitant beschikt over een vergunning voor het houden van 59.900 legkippen en er wordt geen uitbreiding gevraagd van het aantal kippen, bijgevolg is geen MER-screening nodig;
- AMV stelt voor dat de bestaande exploitatievoorwaarden worden aangevuld met bijkomende bijzondere voorwaarden o.a. het laden van mest in een afgesloten ruimte, zijgevel dichtmaken, kokers van minstens 0,5 m boven de nok en het opstellen van audit voor de reductie van geur en ammoniak;
- het CBS heeft een ongunstig advies uitgebracht omdat er onvoldoende zekerheid is dat het biobed, zoals voorgesteld in het aanvraagdossier, minder geurhinder zal opleveren dan de huidige situatie (hiervoor wordt verwezen naar een doorlichting van het aanvraagdossier door VITO); Hamont-Achel heeft het VITO gevraagd om de aanvraag te beoordelen en de stad te adviseren: de berekeningen die vermeld worden in de aanvraag zijn erg summier; plaatsing van een biobed zal een positief effect hebben maar of dit voldoende is om de geurhinder weg te werken kan niet voorspeld worden; nav het rapport van VITO geeft het CBS een ongunstig advies voor de gevraagde wijziging; er is geen vertegenwoordiging van het stadsbestuur aanwezig;
- AMV heeft ook een aantal bedenkingen bij het ingediende dossier: er wordt gevreesd dat het biobed zal dichtslibben met stof, er wordt gevreesd voor zoutaccumulatie waardoor het verwijderingsrendement sterk afneemt, er is bevochtiging nodig, de geurmodellering voldoet niet, simulatie thv relevante woningen ontbreekt; bijgevolg stelt AMV voor dat een erkend geurdeskundige een audit moet uitvoeren voor de verdere reductie van de geur- en ammoniakemissie;
- de exploitant en adviesbureau worden gehoord:
  - systeem 3.5 werd vergund maar dit is een Nederlands systeem uit '99 en dit was in 2010 al een achterhaald systeem; ammoniakemissiearme systemen gaan niet over geur maar over een beperking van de ammoniakemissie;
  - geurhinderklachten zijn ontstaan nadat het MER werd opgestart;
  - nav de klachten is men raad gaan vragen bij het innovatiesteunpunt van VEMIS (consortium kennisopbouw inzake luchtmissies in de veehouderij);
  - in eerste instantie werd gekozen voor een vernevelsysteem omdat bij varkens goede resultaten behaald werden en het systeem werd geplaatst maar het leidingwater verstopte de filters; door de buurt werden geurdagboeken bijgehouden maar er kon geen effect vastgesteld worden;

- in de huidige aanvraag wordt een deel van de lucht gewassen door een biobed;
- men kan zich vinden in de door AMV voorgestelde bijzondere voorwaarden;
- naast de stal zal een bak geplaatst worden waar 100 % van de stallucht doorheen gaat om de stof af te scheiden; misschien volstaat dit al om de geurhinder te verminderen en blijkt er geen biobed meer nodig te zijn;
- er moet nog een bouwvergunning aangevraagd worden;
- er wordt aan het adviesbureau gevraagd om de motivering en het uiteindelijke voorstel schriftelijk bij te brengen;
- het uiteindelijke voorstel van de exploitant om de geurhinder aan te pakken zal bezorgd worden aan de commissieleden;
- de verdere bespreking van het dossier wordt 14 dagen uitgesteld;

Gelet op de bespreking van dit dossier in de Provinciale Milieuvergunningscommissie d.d. 2014-06-11, waarbij het volgende werd gesteld:

- het betreft een uitgesteld dossier;
  - het adviesbureau heeft schriftelijk laten weten akkoord te gaan met het LNE-advies ivm het plaatsen van een mestloods, het dichtmaken van de zijgevel van de droogtunnel en het verhogen luchtuitlaat en het laten uitvoeren van een audit; daarnaast wordt de optie open gehouden om nogmaals een vernevelaar te installeren; er wordt voorgesteld dat alle stallucht wordt afgevoerd via een nieuw te plaatsen luchtuitlaatbak met uitlaathoogte van minstens 0,5 m boven de nok (ipv kokers in de nok van minstens 0,5 m boven de nok, zoals voorgesteld door AMV)
  - uit de uitgebrachte adviezen blijkt dat er onvoldoende zekerheid is dat een biobed, zoals voorgesteld, de geurhinder voldoende zal reduceren; Echter, om de problematiek op te lossen lijkt het aangewezen dat er een grondig onderzoek wordt opgesteld door een erkend deskundige welke dan een voorstel doet van bijkomende nageschakelde technieken (geen plan aanhechten als vergunning verleend wordt omdat de studie uitsluitsel moet geven over de toe te passen nageschakelde techniek); AMV zal instaan voor de coördinatie van deze voorwaarde en zal indien nodig een verzoek indienen om de vergunningsvoorwaarden te wijzigen, overeenkomstig de audit-conclusies;
  - het advies van de PMVC is UNANIEM GUNSTIG mits het opleggen van volgende bijzondere voorwaarden:
    - Ter hoogte van de loods voor het laden van mest neemt de exploitant alle noodzakelijke maatregelen teneinde te voorkomen dat reinigingswater of mest kan terecht komen op de bodem en zeker niet kan terechtkomen in de afvoeren die bestemd zijn voor de afvoer van hemelwater.
    - Het laden van mest vindt plaats in een afgesloten ruimte.
    - De zijgevel van de droogruimte/bijgebouw wordt volledig dichtgemaakt.
    - Al de stallucht, zowel van droogtunnel als mestloods, wordt afgevoerd via een nieuw te plaatsen luchtuitlaatbak met een uitlaathoogte van minstens 0,5 m boven de nok.
    - Binnen een termijn van 4 maanden na het verlenen van de vergunning laat de exploitant een audit uitvoeren door een erkend MER-deskundige in de discipline lucht, voor de verdere reductie van de geur- en de ammoniakemissie. Deze audit bevat minimaal de volgende inhoud:
      - de relevantie van de verschillende individuele bronnen
      - een berekening van de totale emissie
      - onderzoek van de meest aangewezen milderende maatregelen
      - de reductiemogelijkheden die haalbaar zijn bij het inzetten van bijkomende nageschakelde technieken
      - een evaluatie van de effecten (specifiek betreffende geurhinder, stofhinder, verzuring en vermisting ter hoogte van de relevante objecten) vóór en na mildering conform de significantiekaders aangegeven in de relevante MER-richtlijnenboeken.
      - een oplistijng van de maatregelen die zullen uitgevoerd worden alsook een timing voor de realisatie.
      - een voorstel van opvolging van de goede werking van de bijkomende milderende maatregelen.
- Deze studie moet ter goedkeuring overgemaakt worden aan de Afdeling Milieuvergunningen van het Departement LNE (coördinerende dienst) en ter kennisgeving aan de Afdeling Milieu-inspectie, het stadsbestuur van Hamont-Achel en de provincie Limburg.

Gelet op het gunstig advies, d.d. 2014-06-11 van de PMVC, mits het opleggen van de voorgestelde bijzondere voorwaarden;

Gelet op de beslissing d.d. 2014-07-17 van de deputatie, waarbij de uitspraaktermijn i.v.m. bovenvermelde milieuvergunningsaanvraag werd verlengd met twee maanden; dat de uiterste datum voor het treffen van een beslissing hierdoor werd verdaagd tot 2014-09-20;

Gelet op de ligging van de inrichting in een agrarisch gebied van het gewestplan Neerpelt-Bree;

Overwegende dat, vanuit oogpunt van de stedenbouwkundige en ruimtelijke aspecten, gesteld kan worden dat de activiteiten, voorwerp van de milieuvergunningsaanvraag verenigbaar zijn met de van toepassing zijnde ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften;

Overwegende dat de aanvraag voornamelijk betrekking heeft op de verandering van een inrichting waar maximaal 59.900 legkippen mogen gehouden worden; dat de verandering betrekking heeft op de wijziging van het ammoniakemissiearm stalsysteem (AEA), de verandering van het verluchtingssysteem en de bouw van een nieuwe mestlaadloods; dat onderhavige aanvraag werd ingediend na een aanmaning van de toezichthoudende overheid (Afdeling Milieu-inspectie) d.d. 2013-07-23, in toepassing van art. 16.3.27 van het decreet houdende Algemene Bepalingen inzake Milieubeleid;

Overwegende dat in deze aanmaning volgende onderwerpen naar voren komen:

- niet meer legkippen plaatsen in de stal dan het maximaal vergund aantal
- een regularisatie van de bestaande toestand door te voeren. De bestaande toestand (stalsysteem + verluchtingssysteem) wijkt immers af van de bepalingen uit de milieuvergunning
- het laden van kippenmest niet langer in open lucht te laten plaatsvinden. De toezichthouder suggereert de bouw van een loods (met stofafzuiging).
- stilstanden van de vernevelingsinstallatie steeds te melden.
- de effectiviteit van de reeds genomen maatregelen ter bestrijding van de geuroverlast te staven aan de hand van de bevindingen van een erkend deskundige lucht (met expertise in het deeldomein geur); daarnaast dient deze erkend deskundige eveneens onderbouwd en middels een geuraudit na te gaan welke bijkomende maatregelen (aanpassing stalklimaat, staltype, stal-verluchtingssysteem, lichtschema's, voeding, windsingels (groenscherm), windbreekmuren, biomassafiltermuren, elektrostatische filters, e.d.) de exploitant bijkomend kan nemen;

Overwegende dat uit het onderzoek blijkt dat voor de exploitatie op 2010-04-15 een vergunning werd verleend; dat destijds in de bijhorende aanvraag werd aangegeven dat de nog nieuw te bouwen stal voor 59.900 legkippen zou worden uitgerust met het ammoniakemissiearm stalsysteem P-3.5. (kooisysteem (indien voor legkippen: verrijkte kooi) met geforceerde mestdroging in combinatie met een droogtunnel of droogvloer); dat echter uit de aanmaning van de toezichthoudende overheid blijkt dat het geïnstalleerde stalsysteem niet kan geattesteerd worden conform de bepalingen van 5.9.2.1.bis§2 van Vlarem II; dat daarop de exploitant onderhavig aanvraagdossier indiende waarin wordt aangegeven dat de stallen uitgerust worden met stalsysteem P-3.1. (kooi (indien voor legkippen: verrijkte kooi) voor natte mest met afvoer naar een gesloten mestopslag);

Overwegende dat de aanvraag tevens betrekking heeft op de regularisatie van het verluchtingssysteem; dat immers uit het onderzoek blijkt dat in de huidige situatie alle emissies plaatsvinden ter hoogte van de opening in de zijgevel van de droogruimte; dat een dergelijke opstelling (zijuitlaat, beperkte emissiehoogte, beperkt luchtdebiet) de kans op geurhinder sterk kan verhogen; dat men in de beoogde situatie streeft naar conformiteit met de vergunde situatie en dat een bijkomende nageschakelde techniek wordt voorzien; dat door de exploitant werd voorgesteld dat al de stallucht, zowel van droogtunnel als mestloods, wordt afgevoerd via een nieuw te plaatsen luchtuitlaatbak met een uitlaathoogte van minstens 0,5 m boven de nok, dat de zijgevel van de droogruimte/bijgebouw volledig wordt dichtgemaakt en dat ook een mestlaadloods gebouwd zal worden zodat het laden van mest in een afgesloten ruimte kan plaatsvinden; dat verwacht wordt dat de combinatie van deze maatregelen een positief effect zal hebben op de dispersie van geur, stof en ammoniak en dat deze maatregelen als bijzondere voorwaarden worden opgelegd; dat voor het uitvoeren van deze maatregelen echter een stedenbouwkundige vergunning vereist is, waardoor de deputatie het aangewezen acht om bijkomend in de bijzondere voorwaarden op te nemen dat deze maatregelen moeten uitgevoerd worden binnen een termijn van 4 maanden na het definitief verlenen van de stedenbouwkundige vergunning;

Overwegende dat verwacht wordt dat het inzetten van een nabehandelingstechniek zal leiden tot een verdere mildering van de emissies; dat de voorliggende aanvraag echter te summier is wat betreft de dimensionering en goede opvolging van deze end-of-pipe techniek; dat bovendien het implementeren van een inefficiënte nabehandeling aanleiding kan geven tot een verschuiving van de emissies waarbij deze toch nog ongezuiverd in de omgeving terecht komen waardoor de situatie niet of niet voldoende zal verbeteren; dat de toezichthouder in de aanmaning ook heeft aangegeven dat de exploitant de effectiviteit van de reeds genomen maatregelen ter bestrijding van de geuroverlast naar de omgeving moet staven aan de hand van de bevindingen van een erkend deskundige lucht; dat daarnaast deze erkend deskundige dmv een geuraudit moet nagaan welke bijkomende maatregelen de exploitant bijkomend kan nemen; dat onderhavige aanvraag onvoldoende tegemoet komt aan dit onderdeel van de aanmaning; dat bijgevolg het bijgevolg aangewezen is om de door de PMVC voorgestelde geuraudit op te leggen als bijzondere voorwaarde;

Overwegende dat de bouw van een bijkomende loods wordt voorzien voor het laden van mest; dat de exploitant er op wordt gewezen dat ook ter hoogte van deze loods de verspreiding van mestdeeltjes naar de bodem en aanwezige afvoeren maximaal moet vermeden worden; dat hieromtrent een bijzondere voorwaarde wordt opgelegd;

Overwegende dat de Afdeling Milieuvvergunningen van het departement LNE bereid is om, via de procedure voorzien in artikel 45 van Vlare I, een voorstel in te dienen om bijkomende vergunningsvoorwaarden op te leggen indien uit de audit blijkt dat dit nodig is;

Overwegende dat tijdens het openbaar onderzoek vragen werden gesteld bij de werking en het rendement van het biobed als oplossing van de huidige geurhinder; dat hieromtrent kan opgemerkt worden dat de deputatie het aangewezen acht dat er eerst een audit wordt uitgevoerd door een erkend MER-deskundige in de discipline lucht vooraleer er bepaalde nageschakelde technieken worden geïmplementeerd, zodat de slaagkansen toenemen;

Overwegende dat, vanuit oogpunt van milieuaspecten, gesteld kan worden dat de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens, buiten de inrichting veroorzaakt door de aangevraagde activiteiten, mits naleving van de in dit besluit opgelegde milieuvvergunningsvoorwaarden, tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt;

Gehoord het verslag van Ludwig Vandenhove, lid van het college;

BESLUIT

Artikel 1 §1. Aan de Iv MERTENS, ambachtstraat 42 te Hamont-Achel, wordt, onder de voorwaarden bepaald in dit besluit, de aangevraagde vergunning VERLEEND voor de wijziging van het vergunde pluimveebedrijf, waarvoor volgende rubrieken van toepassing zijn:

- (rubriek 9.3.1.c.2°) : stallen voor pluimvee en/of niet onder rubrieken 9.2.2.f. en 9.3.2. begrepen gevogelte in een agrarisch gebied, met inbegrip van de installatie(s) voor de bewerking of verwerking van dierlijke mest afkomstig van de op die plaats geproduceerde dierlijke mest, zonder bijmenging van afval en met inbegrip van de installatie(s) voor de compostering van dierlijke mest afkomstig van de op die plaats geproduceerde dierlijke mest met groenafval afkomstig van de eigen inrichting en de bij de inrichting horende gronden, met plaatsen voor
- +
- (rubriek 9.3.1.d.°) : stallen voor pluimvee en/of niet onder rubrieken 9.2.2.f. en 9.3.2. begrepen gevogelte, intensieve pluimveehouderij, met inbegrip van de installatie(s) voor de bewerking of verwerking van dierlijke mest afkomstig van de op die plaats geproduceerde dierlijke mest, zonder bijmenging van afval en met inbegrip van de installatie(s) voor de compostering van dierlijke mest afkomstig van de op die plaats geproduceerde dierlijke mest met groenafval afkomstig van de eigen inrichting en de bij de inrichting horende gronden, met plaatsen voor

vergund: één stal met plaatsen voor 59.900 legkippen

verandering: wijziging van het ammoniak-emissiearm stalsysteem + nabehandeling

na verandering: één stal met plaatsen voor 59.900 legkippen (klasse 1);

- (rubriek 28.2.c.1°) : opslagplaats van dierlijke mest in een agrarisch gebied
vergund: de opslag van 500 m³ vaste mest + 20 m³ kuiswater; de totale opslag bedraagt 520 m³
verandering: binnen laden van de mest
na verandering: opslag van 500 m³ vaste mest + 20 m³ kuiswater; de totale opslag bedraagt 520 m³ (klasse 3);
  - (rubriek 45.4.e.1°) : opslagplaatsen voor producten van dierlijke oorsprong, met uitzondering van de producten vermeld in rubriek 48.
reeds vergund, geen wijzigingen: de opslag van 25 ton eieren in een eierlokaal (klasse 3);
  - (rubriek 53.8.2°) : boren van grondwaterwinningsputten en grondwaterwinning, andere dan deze bedoeld in rubriek 53.1. tot en met 53.7.
reeds vergund, geen wijzigingen: een 100 meter diepe put waaruit max. 7.200 m³/jaar grondwater wordt onttrokken, meer bepaald als drinkwater voor het pluimvee (klasse 2).
- op de kadastrale percelen van en te HAMONT-ACHEL, Afdeling 1, Sectie D, nrs. 940T en 941G2, ter plaatse Ambachtstraat 42.

Artikel 2 §1. De in artikel 1 bedoelde vergunde inrichting moet in gebruik worden genomen binnen een termijn van drie jaar, te rekenen vanaf de datum van dit besluit.

De in deze beslissing vermelde exploitatievoorwaarden zijn onmiddellijk van toepassing vanaf het ogenblik dat een inrichting wordt geëxploiteerd (dus in gebruik is genomen) tenzij in de voorwaarden zelf anders wordt bepaald.

§2. In de mate dat voor de inrichting die het voorwerp uitmaakt van de in artikel 1 bedoelde vergunning, krachtens artikel 4.2.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening een vergunning nodig is, wordt deze milieuvergunning geschorst zolang deze stedenbouwkundige vergunning niet definitief is verleend, in de zin van artikel 4.5.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

In afwijking van het bepaalde in §1 gaat de termijn van ingebruikname van de milieuvergunning slechts in op de dag dat de vergunning voor handelingen, bedoeld in artikel 4.2.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening definitief is verleend.

§3. Wordt de vergunning voor handelingen, bedoeld in artikel 4.2.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening evenwel definitief geweigerd, in de zin van artikel 4.5.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, dan vervalt de in artikel 1 bedoelde milieuvergunning van rechtswege.

Artikel 3 De in artikel 1 bedoelde vergunning wordt verleend voor een termijn die eindigt op 2030-04-15 (samenvallend met de einddatum van de vergunningstermijn van de vergunning verleend op 2010-04-15).

Artikel 4 De in artikel 1 bedoelde vergunning is afhankelijk van de strikte naleving van:

§1. de algemene en sectoriële voorwaarden van Vlarem II.

§2. de hierna vermelde bijzondere voorwaarden:

1. Ter hoogte van de loods voor het laden van mest neemt de exploitant alle noodzakelijke maatregelen teneinde te voorkomen dat reinigingswater of mest kan terecht komen op de bodem en zeker niet kan terechtkomen in de afvoeren die bestemd zijn voor de afvoer van hemelwater.
2. Binnen een termijn van 4 maanden na het definitief verlenen van de stedenbouwkundige vergunning nodig voor het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen moet het laden van mest plaatsvinden in een afgesloten ruimte.
3. Binnen een termijn van 4 maanden na het definitief verlenen van de stedenbouwkundige vergunning nodig voor het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen moet de zijgevel van de droogruimte/bijgebouw volledig worden dichtgemaakt.
4. Binnen een termijn van 4 maanden na het definitief verlenen van de stedenbouwkundige vergunning nodig voor het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen moet al de stallucht, zowel van droogtunnel als mestloods, afgevoerd worden via een nieuw te plaatsen luchtuitlaatbak met een uitlaathoogte van minstens 0,5 m boven de nok.
5. Binnen een termijn van 4 maanden na het verlenen van onderhavige milieuvergunning laat de exploitant een audit uitvoeren door een erkend MER-deskundige in de discipline lucht, voor de verdere reductie van de geur- en de ammoniakemissie. Deze audit bevat minimaal de volgende inhoud:
  - de relevantie van de verschillende individuele bronnen
  - een berekening van de totale emissie
  - onderzoek van de meest aangewezen milderende maatregelen
  - de reductiemogelijkheden die haalbaar zijn bij het inzetten van bijkomende nageschakelde technieken

- een evaluatie van de effecten (specifiek betreffende geurhinder, stofhinder, verzuring en vermisting ter hoogte van de relevante objecten) vóór en na mildering conform de significantiekaders aangegeven in de relevante MER-richtlijnenboeken.
  - een oplijsting van de maatregelen die zullen uitgevoerd worden alsook een timing voor de realisatie.
  - een voorstel van opvolging van de goede werking van de bijkomende milderende maatregelen.
- Deze studie moet ter goedkeuring overgemaakt worden aan de Afdeling Milieuvergunningen van het Departement LNE en ter kennisgeving aan de Afdeling Milieu-inspectie, het stadsbestuur van Hamont-Achel en de provincie Limburg.

Artikel 5 Deze vergunning doet geen afbreuk aan de rechten van derden.

Artikel 6 §1. Voor elke verandering van de vergunde inrichting gelden de bepalingen van artikel 5, §2 en van hoofdstuk III bis van Vlare I.

Een nieuwe vergunning is nodig voor de inrichting of gedeelte van de inrichting die niet binnen de bij dit besluit vastgestelde termijn (zie art. 2) in gebruik is genomen, of die ten minste gedurende twee opeenvolgende jaren niet werd geëxploiteerd, of die vernield werd door brand of ontploffing veroorzaakt door de exploitatie van de inrichting.

§2. Elke overname van de vergunde inrichting door een andere exploitant moet vóór de datum van inwerkingtreding van de overname, worden gemeld aan de vergunningverlenende overheid, overeenkomstig de bepalingen van artikel 42 van Vlare I.

§3. Een hernieuwing van de vergunning moet worden aangevraagd tussen de 18de en 12de maand voor het verstrijken van de vergunningstermijn.

Artikel 7 Een afschrift van dit besluit zal AANGETEKEND worden gezonden aan:

1. voor BEKENDMAKING (aanplakking) aan de burgemeester van en te 3930 HAMONT-ACHEL.

De burgemeester is belast met de bekendmaking (aanplakking) van de beslissing overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk IX van Vlare I.

2. voor KENNISNEMING aan:

- a) de aanvrager, met name Iv MERTENS, Ambachtstraat 42 te 3930 HAMONT-ACHEL, samen met een exemplaar van de aangehechte plannen
- b) de Afdeling Milieu-inspectie - Limburg, Koningin Astridlaan 50/5 te 3500 HASSELT, samen met een exemplaar van de aangehechte plannen
- c) het college van burgemeester en schepenen van en te 3630 HAMONT-ACHEL
- d) de Provinciale Milieuvergunningscommissie
- e) de Afdeling Milieuvergunningen - Dienst Limburg, Koningin Astridlaan 50/5 te 3500 HASSELT
- f) Ruimte Vlaanderen, Koningin Astridlaan 50/1 te 3500 HASSELT
- g) de OVAM, Stationsstraat 110 te 2800 MECHELEN
- h) de VMM, A. Van de Maelestraat 96 te 9320 EREMBODEGEM
- i) de NV AQUAFIN, Dijkstraat 8 te 2630 AARTSELAAR
- j) de FOD WASO, Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op het Werk - Directie Limburg, Koning Albertstraat 16B te 3290 DIEST
- k) de Vlaamse Landmaatschappij, Koningin Astridlaan 10 te 3500 HASSELT
- l) de Directie van de Directe Belastingen, Voorstraat 41 te 3500 HASSELT
- m) de Directie Ruimte - Dienst Landbouw en Platteland - van het provinciebestuur
- n) de Directie Financiën - Dienst Belastingen - van het provinciebestuur
- o) BE & Partners, Kleinhoefstraat 5 te 2440 GEEL

Artikel 8 Tegen deze beslissing kan, overeenkomstig artikel 51 van Vlare I, een beroep worden ingediend bij de Vlaamse regering, gericht aan de Vlaamse minister van Leefmilieu, p.a. Afdeling Milieuvergunningen, Koning Albert II-laan, 20 bus 8 te 1000 BRUSSEL.

Het beroep moet worden ingediend met een aangetekend schrijven binnen een termijn van dertig kalenderdagen na de dag van verzending (betekening) van een voor eensluidend verklaard afschrift van de beslissing aan de aanvrager en aan de belanghebbende overheidsorganen en diensten, bedoeld in artikel 49, §1, 1°, 2° en 3° van Vlare I, of na de dag van aanplakking (openbare bekendmaking) van de beslissing als het beroep uitgaat vanwege andere personen of instellingen.

Het beroepschrift moet, op straffe van niet-ontvankelijkheid, vergezeld zijn van een kopie van het attest van bekendmaking (betekening of aanplakking) van de omstreden beslissing, alsook van een bewijs van storting van het voorgeschreven bedrag aan onderzoekskosten voor het beroepsdossier.

Aanwezig: Herman Reynders, gouverneur-voorzitter; Marc Vandeput, Ludwig Vandenhove, Frank Smeets, Jean-Paul Peuskens, Inge Moors, leden;
Renata Camps, provinciegriffier

Hasselt d.d. 2014-09-17

De verslaggever,
(2)

Ludwig Vandenhove

De provinciegriffier,

Renata Camps

De gouverneur-voorzitter,

Herman Reynders

Nota: 1

Minuut: 2

- besluit: 2

- plannen: /

Zendbrieven: 16 minuten + 16 expedities

Attest: 1

Expedities te maken:

- van besluit: 20

- van plannen: /

- van attest: 17

Bijlagen bij brieven: JA (zie brieven)

